

Наукові перспективи
Видавнича група

ВІСНИК науки та
освіти
ISSN 2786-6165 (ONLINE)

серії: філологія, культура і мистецтво,
педагогіка, історія та археологія, соціологія

Bulletin of Science and Education

№ 7(13) 2023

Видавнича група «Наукові перспективи»
Громадська організація
«Християнська академія педагогічних наук України»

«Вісник науки та освіти»

*(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 7(13) 2023

Київ – 2023

УДК 378.091.3:373.2.011.3-51

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7\(13\)-475-486](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7(13)-475-486)

Довбня Софія Олегівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, вул. Пирогова, 9, м. Київ, 01601, тел.: (098) 277-34-87, <https://orcid.org/0000-0002-2882-4680>

Шулигіна Раїса Андріївна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, вул. Пирогова, 9, м. Київ, 01601, тел.: (050) 698-01-84, <https://orcid.org/0000-0002-5857-351X>

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ІГРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

(на матеріалі дисципліни

«Практикум з ігрової діяльності дітей дошкільного віку»)

Анотація. У дослідженні розкрито особливості підготовки майбутніх вихователів до формування ігрової компетентності дітей дошкільного віку (на матеріалі дисципліни «Практикум з ігрової діяльності дітей дошкільного віку»). Визначено, що майбутнім вихователям закладів дошкільної освіти важливо навчитись створювати умови, які б допомогли сформуванню у дітей дошкільного віку ігрову компетентність. Наголошено, що в процесі підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку необхідно враховувати особливості її структурної моделі, що включає три складові (емоційно-ціннісне ставлення, сформованість знань, навички). З'ясовано, що ігровій компетентності дітей притаманний активний, часто непередбачуваний, емоційний зміст, який педагог організовує з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей дітей дошкільного віку. Виокремлено особливості підготовки майбутніх вихователів до формування ігрової компетентності дітей дошкільного віку засобом освітнього компоненту як «Практикум з ігрової діяльності дітей дошкільного віку». Акцентовано увагу на важливій ролі педагога (вихователя), його особистості, компетентності у здійсненні належного тематичного

планування відповідно до освітнього напрямку «Гра дитини» Базового компонента дошкільної освіти, доборі форм, методів та засобів роботи з дітьми дошкільного віку, створенні належного ігрового простору, забезпеченні умов задля здійснення дітьми цього виду діяльності. Зафіксовано, що майбутнім вихователям закладів дошкільної освіти важливо належним чином підтримувати ініціативу дітей, їхні прагнення вільно, самостійно гратися, спрямовувати зацікавленість та активність шляхом організації й проведення різноманітних видів ігор (Ігри організовані дорослим «Граємось разом із дорослим» та самодіяльні вільні ігри дитини «Граємося самостійно») тощо.

Ключові слова: підготовка майбутніх вихователів, формування ігрової компетентності дітей дошкільного віку.

Dovbnia Sopiia Olehivna Candidate of pedagogical sciences, associate professor of the Department of preschool education, Mykhailo Drahomanov State University Ukraine, Pyrohov St., 9, Kyiv, 01601, tel.: (098) 277-34-87, <https://orcid.org/0000-0002-2882-4680>

Shulyhina Raisa Andriivna Candidate of pedagogical sciences, associate professor of the Department of preschool education, Mykhailo Drahomanov State University Ukraine, Pyrohov St., 9, Kyiv, 01601, tel.: (050) 698-01-84, <https://orcid.org/0000-0002-5857-351X>

FUTURE PRESCHOOL TEACHERS TRAINING FOR THE PRESCHOOL CHILDREN PLAY COMPETENCE

(On the material of the discipline
«Practicum preschool children play activities»)

Abstract. The study reveals the peculiarities of training future preschool teachers for play competence formation of preschool children (based on the material of the discipline "Practicum on preschool children activity"). It is determined that it is important for future preschool teachers of preschool education institutions to learn how to create conditions that would help to form preschool children's play competence. It is emphasized that in the process of preparing students of the first (bachelor's) level of higher education for the formation of preschool children play competence, it is necessary to take into account the features of its structural model, which includes three components (emotional and value attitude, knowledge, skills). It has been found that children's play competence is inherent in active, often unpredictable, emotional content, which the teacher organizes taking into

account the age and individual characteristics of preschool children. The peculiarities of training future preschool teachers to form the game competence of preschool children through the educational component as "Practicum on preschool children play activity" are highlighted. Attention is focused on the important role of the teacher (educator), his/her personality, competence in the implementation of proper thematic planning in accordance with the educational direction "Child's Play" of the Basic Component of Preschool Education, selection of forms, methods and means of working with preschool children, creation of proper play space, provision of conditions for children to carry out this type of activity. It is documented that it is important for future preschool teachers to properly support children's initiative, their desire to play freely, independently, to direct interest and activity by organizing and conducting various types of games (Games organized by an adult "Playing with an adult" and independent free play activities and games of a child "Playing independently"), etc.

Keywords: training of future preschool teachers, preschool children play competence formation.

Постановка проблеми. Розвиток цивілізації у XXI ст., принципові зміни в житті кожної особистості вимагають реформування всіх ланок системи освіти України, у тому числі й вищої, яка спрямовує розроблення адекватних науково обґрунтованих стратегій і підходів становлення особистісно-зорієнтованої суб'єктивної професійної підготовки майбутнього педагога (вихователя) та відповідно пошуку шляхів її змін у напрямі спонування до самореалізації творчого потенціалу майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, створення умов та оновлення методичного забезпечення для постійного професійного розвитку та особистісного саморозвитку студентів. На даний період часу відбувається не тільки трансформація освіти в цілому, а й випробовування її на міцність у контексті набуття майбутніми вихователями закладів дошкільної освіти необхідних компетентностей, надпрофесійних навичок (soft skills) та вироблення індивідуального, неповторного стилю педагогічного спілкування з усіма учасниками освітньо-виховного процесу [8, с. 484].

Оволодіння майбутніми педагогами фахово-методичними, спеціальними та творчими уміннями має велике значення для професійної діяльності, оскільки сучасний заклад дошкільної освіти потребує педагога вищої кваліфікації з творчим науково-педагогічним мисленням, здатним до вирішення педагогічних задач, прагненням до розвитку та самовдосконалення [9, с. 495].

Підґрунтям означеної вище проблеми є вагомі позиції задекларовані у Конституції України, нормативних документах: Законах України «Про дошкільну освіту», «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про охорону дитинства», Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, Базовому компоненті дошкільної освіти в Україні (далі – БКДО), Галузевій концепції розвитку неперервної педагогічної освіти та інших нормативних актах Міністерства освіти і науки України [1; 3; 5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Виходячи з постановки проблеми ефективної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, перед науковцями стоять завдання дослідження оновлення змісту, методів прийомів, технологій навчання студентів в умовах закладу вищої освіти (далі – ЗВО). Свідченням цього є наукові пошуки щодо визначення цілей, змісту, технологій навчання майбутнього вихователя, відповідно до сучасних вимог (Л. Артемова, Г. Беленька, Н. Голота, М. Машовець, Г. Цветкова та ін.) [2; 4; 6].

Наукові доробки, у яких зазначені певні напрями підготовки фахівців галузі дошкільної освіти висвітлено у наукових доробках: Н. Денисенко – керівництво роботою з фізичного виховання дітей дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти; Е. Карпової – аспект формування системності знань у студентів; Н. Кот, Н. Лисенко, З. Плохій – підготовка вихователів до організації еколого-дослідницької діяльності дітей у природі; Г. Підкурманної – формування в майбутніх вихователів професійних умінь розвитку художньої творчості дітей.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Огляд проблеми засвідчив, що підготовка майбутніх вихователів до формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку, як окрема наукова проблема, комплексно й системно не вивчалась. Певною мірою її торкалися вчені в руслі окремих питань, зокрема: визначення психологічних основ ігрової діяльності дітей дошкільного віку (Л. Виготський, Д. Ельконін, О. Запорожець, О. Леонтьєв та ін.) та педагогічних засад (Л. Артемова, А. Богущ, Р. Жуковська, Н. Кудикіна, Д. Менджеричька та інші).

Особливості проблеми організації ігрової діяльності з дітьми дошкільного віку знайшли відображення в сучасних дослідженнях:

- гра в освітньому просторі дошкільного навчального закладу (Н. Гавриш);
- соціальна адаптація старших дошкільників засобами ігрової діяльності (Н. Захарова);
- розвиток комунікативних функцій дошкільників у процесі творчих ігор (К. Карасьова);

– визначення ключових понять педагогіки гри, функції ігрової діяльності, здійснення класифікації ігор, на основі системно-діяльнісного підходу розроблення структури ігрової діяльності й провідних підходів щодо методики педагогічного керівництва іграми різних видів (Н. Кудикіна);

– характеристика сюжетно-рольової гри старших дошкільників (С. Ладивір);

– розвиток зв'язного мовлення дітей дошкільного віку в мовленнєво-ігровій діяльності (Н. Луцан);

– формування первинного економічного досвіду старших дошкільників в ігровій діяльності (А. Сазанова) та ін. [5, с. 83].

До цього часу в процесі підготовки майбутніх вихователів не знайшли свого розв'язання об'єктивні *суперечності*:

– між досягненнями наукових досліджень у галузі педагогіки дошкільної і дитячої психології та їх упровадженням в практику дошкільної освіти;

– між зростаючими вимогами до формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку згідно зі стандартами дошкільної освіти, що частково реалізовані в сучасному програмово-методичному забезпеченні, та його практичним упровадженням;

– між накопиченим педагогічним доробком програмово-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку та відсутністю його об'єктивної оцінки.

Виокремлені суперечності підтверджують необхідність визначити проблему вивчення підготовки майбутнього вихователя до формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку як актуальну та перспективну в аспекті педагогічного знання, що має не лише теоретичну, а й практичну значущість. Урахування недостатнього теоретичного висвітлення означеної проблеми в педагогічному контексті та її значущість для теорії та практики сучасної української вищої освіти зумовило вибір **теми**: «Підготовка майбутніх вихователів до формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку (на матеріалі дисципліни «Практикум ігрової діяльності дітей дошкільного віку»)».

Метою і завданнями статті є розкриття особливостей підготовки майбутніх вихователів до формування ігрової компетентності дітей дошкільного віку (на матеріалі дисципліни «Практикум з ігрової діяльності дітей дошкільного віку»).

У даному доробку використано наступні **методи дослідження**: аналіз, порівняння, класифікація, узагальнення для вивчення науково-

педагогічної та спеціальної літератури, визначення понятійного апарату, виявлення структурних і функціональних компонентів цифрової компетентності особистості, обґрунтування основних положень досліджуваної проблеми, формулювання висновків та окреслення перспектив подальшого пошуку розв'язання суміжних освітніх проблем.

Виклад основного матеріалу. Підготовка майбутнього вихователя до формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку на самперед, повинна відповідати вимогам сучасності, адже це освітня ланка, від якої залежить рівень освіченості й вихованості майбутнього покоління. Вона має свою специфіку, ґрунтується на основних дидактичних закономірностях побудови освітнього процесу фахової підготовки у закладі вищої освіти, що засвідчує здійснений нами аналіз наукових досліджень.

Важливими завданнями підготовки майбутнього вихователя до формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку виступають:

- здатність до організації і керівництва ігровою (провідною) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку;
- здатність творчо та оперативно реалізовувати у професійній діяльності фахові вміння й навички;
- формування потреби в самоактуалізації, професійному самовдосконаленні та самоосвіті задля компетентного вирішення освітніх завдань у царині дошкільної освіти.

Підготовка майбутніх вихователів у закладі вищої освіти реалізується в освітньому процесі, як відкрита, динамічна та саморозвиваюча система (цілісне утворення) і включає в себе такі складові компоненти:

- зміст підготовки відповідно до цілей, конкретних завдань та специфіки освітньо-професійної програми Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня здобувачів вищої освіти;
- педагог як конструктор та організатор процесу розвитку, навчання виховання майбутнього фахівця;
- педагогічний – методи, прийоми, засоби навчальної взаємодії, організаційні форми навчання;
- суб'єкт навчання як активний учасник освітньої діяльності, результатом якої є особистісне оволодіння професійним досвідом та вміння його творчо застосовувати в майбутній професії [4, с. 213-214].

Логіка окресленого дослідження вимагає розгляду поняття «ігрова компетентність» дітей дошкільного віку.

У наукових джерелах відсутнє чітке визначення поняття «ігрова компетентність» дітей дошкільного віку. При вивченні сутності даного питання ми послуговувалися визначенням «компетентність» багатьма вченими (І. Бех, В. Волканова, І. Зимня, Р. Мільруд, О. Овчарук, Р. Равена, А. Хуторський, Г. Цветкова та ін.) [7, с.42-45]. Проте у Базовому компоненті дошкільної освіти (2021), розробниками (Т. Піроженко та ін.) освітнього напрямку Гра дитини, «ігрову компетентність» дітей дошкільного віку розглядають як «здатність дитини до вільної, емоційно насиченої, спонтанної активності з власної ініціативи, в якій реалізується можливість застосування наявних і освоєння нових знань та особистісного розвитку через прагнення дитини до участі в житті дорослих шляхом реалізації інтересів в ігрових та рольових діях в узагальненій формі» [1] та визначають структурну модель ігрової компетентності як тріаду, яка включає такі складові (див. рис.1):

Рис. 1. Структурна модель ігрової компетентності дітей дошкільного віку

Таким чином, структурна модель ігрової компетентності дітей дошкільного віку об'єднує в собі три складові:

- емоційно-ціннісне ставлення,
- сформованість знань;
- навички.

Розглянемо більш докладно їх сутність.

У першій складовій – *емоційно-ціннісне ставлення*: дитина дошкільного віку виявляє стійкий інтерес та захоплення ігровою діяльністю, зацікавленість до реальних та уявлених ігрових подій, ігрового перевтілення та створення ігрових задумів, ситуацій, сюжетів та ігрових ролей. Мотивована на цінності групової солідарності у грі (людяність, відповідальність, справедливість, самовладання, дружність, позитивне спілкування, терпимість). Відповідально ставиться до вибору та виконання ігрової ролі; відтворює свої життєві враження у рольовій грі, використовуючи виразні засоби; виявляє повагу до думки іншого, емоційно реагує на зміни у правилах гри, демонструє інтерес до ігор інших дітей [1].

У другій складовій – *сформованість знань*: дитина має уявлення про різні види ігрової діяльності, види та назви ігор, у які можна пограти; знає дії у творчих іграх та в іграх з правилами; вміє залучати та приймати партнерів до спільної гри; обирає безпечне місце та атрибути для гри; знає зміст сюжетно-рольових, конструкторсько-будівельних, дидактичних, словесних, настільно-друкованих, рухливих зі співом і діалогом, режисерських, театралізованих, українських народних іграх; демонструє сформованість рольових способів поведінки; свідомо використовує норми та етикет спілкування в іграх; розуміє, як використовувати предметно-ігрове середовище для гри; знає ігри та іграшки в садочку та вдома, використовує їх у самостійних іграх; втілює свої життєві враження; встановлює причини та наслідки вдалої та невдалої гри; усвідомлює себе активним учасником ігрової діяльності / гри [1].

Третій складник – *навички*: дитина дошкільного віку ініціює організацію ігор з іншими дітьми за власним вибором. Самостійно обирає тему для гри, моделює явища реального життя, розвиває сюжет на основі досвіду та знань, прикладах дорослих, з літературних творів і казок, дотримується правил рольової взаємодії (узгодження, рівності, управління тощо). Разом з іншими дітьми облаштовує ігрове середовище та самостійно чи з незначною допомогою дорослого розподіляє ролі. Дотримується правил гри до її закінчення та стежить, щоб усі учасники їх виконували.

Дитина вміє підпорядковувати власні дії ігровим задумам, приймати пропозиції інших дітей та узгоджувати їх з усіма учасниками ігрового процесу, використовувати в іграх різні іграшки відповідно до її змісту або предмети-замінники; конструювати ігрове поле за допомогою різних предметів та матеріалів згідно з темою.

До того ж, дитина уміє налагоджувати партнерські стосунки завдяки діалогічному спілкуванню на основі ігрового задуму, рольової взаємодії або особистих уподобань, проявляє товариськість, толерантність, зважає на думку інших, стримує агресивні прояви, конструктивно розв'язує конфлікти, радіє спільному успіху, дотримується норм та етикету спілкування, висловлює у делікатній формі своє непогодження з пропозиціями ровесника, його діями із розподілу ролей, іграшок, обов'язків.

Для реалізації ролі широко використовує різні засоби виразності (емоційно-виразні рухи, міміка, пантоміміка, тембр голосу, рольове мовлення), ділиться з дорослими та однолітками враженнями після гри. Адекватно оцінює результати власних дій та дій товаришів по команді, виявляє взаємну прихильність, надає перевагу грі як провідній діяльності; використовує власний досвід для створення ігор; здатна гратися сама та з однолітками, виявляє вміння залучити до гри партнерів; намагається творчо розвивати сюжет або придумувати ігри [1].

Формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку багато в чому залежить від підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Зміст дисципліни «Практикум з ігрової діяльності дітей дошкільного віку» передбачає необхідність теоретичної, практичної, організаційно-методичної підготовки майбутніх фахівців до проблеми формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку.

З метою підвищення рівня теоретичної підготовки майбутніх фахівців галузі дошкільної освіти з окресленої проблеми передбачено проведення тематичних, проблемних лекцій та лекцій прес-конференцій на теми: «Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей дошкільного віку»; «Характеристика основних компонентів ігрової діяльності дітей дошкільного віку»; «Класифікація ігор дітей дошкільного віку»; «Передумови становлення та розвитку програмово-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку»; «Сучасне програмово-методичне забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку – складова дошкільної освіти»; «Педагогічні умови формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку»; «Методичні засади організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку», які відображають взаємозв'язки різних груп цілей навчання, де розкривається актуальність вивчення проблеми та її значення для розвитку дітей дошкільного віку.

Для реалізації теоретико-методичної підготовки майбутніх вихователів до формування ігрової компетентності у дітей дошкільного

віку в програмі навчальної дисципліни також заплановано проведення інтерактивної ділової гри на тему «Створення власного ігробанку», куди включено аналіз конкретного переліку різних найуживаніших видів ігор для дітей дошкільного віку, створення власного (авторського) ігробанку з переліку ігор та їх роль і значення для формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку, визначення необхідного переліку предметів, матеріалів і обладнання для збагачення ігрового осередку груп в умовах закладу дошкільної освіти.

Реалізація організаційно-методичних основ підготовки майбутніх вихователів до формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку передбачено виконання таких завдань: «Складіть синквейн на тему "Гра"», «Знайдіть 10 категорій, що стосуються ігрової діяльності дітей. Дайте визначення трьом з них», «Розробіть графічну схему, яка проілюструє класифікацію ігор дітей дошкільного віку», «Розробіть опитувальник для діагностики ігрових інтересів дітей дошкільного віку», «Заповніть діагностичний бланк по виявленню рівня розвитку ігрових умінь дитини дошкільного віку», розроблення наочних схем послідовності рольових дій в іграх та аналіз способів досягнення результату. Також у зміст навчального курсу включено проведення методичних та ігрових практикумів, на яких майбутні вихователі мають можливість формувати практичні вміння організовувати дитячі ігри.

Для закріплення навчального матеріалу про сутність, структуру ігрової компетентності майбутнім вихователям пропонується скласти таблицю груп ігрових умінь, необхідних для формування окресленої компетентності у дітей старшого дошкільного віку; визначити принципи організації предметно-ігрового середовища закладу дошкільної освіти тощо.

Підсумковим практико-орієнтованим завданням дисципліни є створення майбутніми вихователями авторської моделі ігрового осередку для дітей в закладі дошкільної освіти (вік дітей – за вибором студента).

Авторська модель ігрового осередку для дітей в ЗДО (лат. «*modulus*» – міра) – це власне інформаційно-описовий макет (схема) уявлення, що відображає функціонування, певних властивостей, ознак та характеристик ігрового осередку для дітей. Зазначена модель повинна включати такі блоки:

- концептуально-цільовий (мета, завдання створення ігрового осередку для дітей);
- структурно-змістовий (змістове наповнення структурного компоненту ігрового осередку для дітей в ЗДО);

– технологічно-процесуальний (моделювання умов на всіх етапах організації ігрового осередку для формування ігрової компетентності у дітей дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти).

Висновки. Отже, результати здійсненого аналізу й узагальнення науково-педагогічної літератури та власної практичної діяльності підтвердили актуальність й пріоритетність особистісно-зорієнтованої професійної підготовки майбутнього вихователя галузі дошкільної освіти. Крім цього, виокремлення і застосування різноманітних форм, методів, прийомів під час опанування студентами навчальної дисципліни «Практикум з ігрової діяльності дітей дошкільного віку» сприяє вирішенню навчальних і професійних завдань, розвитку творчих здібностей студентів, підвищенню комунікативної активності, формуванню інтересу безпосередньо до ігрової, навчальної та професійної діяльності, здатності до формування ігрової діяльності з дітьми дошкільного віку.

Зважаючи на те, що, проблема підготовки майбутнього педагога (вихователя) різноаспектно висвітлюється у своїх доробках багатьма вченими, все ж залишаються питання, які потребують подальшого вивчення з урахуванням сучасних викликів, зокрема підготовка фахівців до організації та супроводу ігрової діяльності дітей різновікової групи в умовах ЗДО, із залученням батьків, в нестандартних умовах, а також в умовах, наближених до реалій сьогодення тощо.

Література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (оновлений, 2021). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Бельська Г. В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу : монографія ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, пед. ін-т. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 319 с.
3. Голота Н. М. Формування художніх і конструктивних умінь у майбутніх вихователів дошкільних закладів: дис. ... канд. пед. наук : 13.00. 08 . Київ, 2000. 215 с.
4. Довбня С. О. Підготовка майбутніх вихователів до організації ігрової діяльності з дітьми дошкільного віку (на матеріалі спецкурсу «Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку»). *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. № 5. С. 211-219. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2015_5_28
5. Довбня С. Еволюція програмово-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку. *Людознавчі студії*. Серія : Педагогіка, 2017. Вип. 4. С. 82-95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lstud_2017_4_11
6. Машовець М. А. Підготовка студентів до співпраці з батьками дітей дошкільного віку. Київ : Логос, 2000. 128 с.
7. Федорова М. А. Підготовка майбутніх вихователів до формування ігрової компетентності дітей дошкільного віку. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky*. Vol. 6, № 3. 2018. С. 42-45.

8. Шулигіна Р. А. Індивідуальний стиль педагогічного спілкування майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти: особливості та умови формування. *Наукові інновації та передові технології*. (Серія «Педагогіка»): журнал, 2022. № 10(12), С. 484-497. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/2631/2638>

9. Шулигіна Р. А. Практична підготовка майбутніх вихователів: компетентнісний вимір. *The XXVII International Science Conference «Multidisciplinary academic research and innovation»*, May 25–28, 2021, Amsterdam, Netherlands, P. 494-497. URL: <https://isg-konf.com/xxvii-international-scientific-and-practical-conference-multidisciplinary-academic-research-and-innovation-may-25-28-2021-amsterdam-netherlands/>

References:

1. Bazovyi komponent doshkilnoi osvity (onovlenyi, 2021). [Basic component of preschool education]. Kyiv [in Ukrainian].

2. Bieliienka, H. V. (2011). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti suchasnoho vykhovatelya doshkilnoho navchalnoho zakladu [Formation of professional competence of a modern preschool teacher]: monohrafiia. Kyiv: Kyiv. un-t im. B. Hrinchenka [in Ukrainian].

3. Holota, N. M. (2000). Formuvannia khudozhnykh i konstruktyvnykh umin u maibutnykh vykhovateliv doshkilnykh zakladiv [Formation of artistic and constructive skills of future preschool teachers]. *Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

4. Dovbnia, S. O. (2015). Pidhotovka maibutnykh vykhovateliv do orhanizatsii ihrovoi diialnosti z ditmy doshkilnoho viku (na materialy spetskursu «Teoriia i metodyka ihrovoi diialnosti ditei doshkilnoho viku») [Preparing future educators for the organization of play activities with preschool children (based on the material of the special course "Theory and Methods of Play Activities for Preschool Children")]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii – Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 5, 211-219. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2015_5_28 [in Ukrainian].

5. Dovbnia, S. (2017). Evoliutsiia prohramovo-metodychnoho zabezpechennia ihrovoi diialnosti ditei doshkilnoho viku [Evolution of program and methodological support of preschool children's play activities]. *Liudynoznavchi studii – Humanities studies*. Seriia : Pedahohika, issue 4, 82-95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lstud_2017_4_11 [in Ukrainian].

6. Mashovets, M. A. (2000). Pidhotovka studentiv do spivpratsi z batkamy ditei doshkilnoho viku [Preparing students for cooperation with parents of preschool children]. Kyiv: Lohos [in Ukrainian].

7. Fedorova, M. A. (2018). Pidhotovka maibutnykh vykhovateliv do formuvannia ihrovoi kompetentnosti ditei doshkilnoho viku [Preparing future educators for the development of preschool children's play competence]. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky. Vol. 6, 3, 42-45* [in Ukrainian].

8. Shulyhina, R. A. (2022). Indyvidualnyi styl pedahohichnoho spilkuvannia maibutnoho vykhovatelya zakladu doshkilnoi osvity: osoblyvosti ta umovy formuvannia [Individual style of pedagogical communication of future preschool teacher: features and conditions of formation]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnologii – Scientific innovations and advanced technologies*. (Serii «Pedahohika»): zhurnal, 10(12), 484-497. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/2631/2638> [in Ukrainian]

9. Shulyhina, R. A. (2021). Praktychna pidhotovka maibutnykh vykhovateliv: kompetentnisnyi vymir [Practical training of future educators: competence dimension]. *The XXVII International Science Conference «Multidisciplinary academic research and innovation»*, Amsterdam, Netherlands, 494-497. URL: <https://isg-konf.com/xxvii-international-scientific-and-practical-conference-multidisciplinary-academic-research-and-innovation-may-25-28-2021-amsterdam-netherlands/> [in Ukrainian].